

ข่าวสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
โทรศัพท์ 0-2141-7777 โทรสาร 0-2143-9525

www.constitutionalcourt.or.th

Line สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ : @occ_th
E-mail : pr@constitutionalcourt.or.th

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓ วรรคสอง บัญญัติว่า “รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความพหุภาคีของประชาชนโดยรวม”

ข่าวที่ ๑๖/๒๕๖๘

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๘

วันนี้ ศาลรัฐธรรมนูญประชุมปรึกษาคดี จำนวน ๙ เรื่อง มีคดีที่สำคัญและเป็นที่น่าสนใจ ดังนี้

(๑) คำร้องขอคัดค้านคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖๒/๒๕๖๗ (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๒/๒๕๖๘)
(คำร้องต่อเนื่อง เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๘/๒๕๖๗ เกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา)

นายภิญโญ บุญเรือง (ผู้ร้อง) ขอคัดค้านคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๖๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ ที่สั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย โดยขอให้ทบทวนคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าว รวมทั้งขอให้คำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๑๓

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องต่อเนื่องและเอกสารประกอบ มีลักษณะเป็นการขออุทธรณ์คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่มีบทบัญญัติให้บุคคลมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องไม่อาจอุทธรณ์คำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ส่วนกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๑๓ นั้น เห็นว่า เป็นการขอให้ตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย รัฐธรรมนูญบัญญัติให้สิทธิและขั้นตอนไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และมาตรา ๒๓๑ (๑) กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(๒) นายธนาโชค ขววิทยภิญโญ (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๓/๒๕๖๘ เกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา)

ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้อง) ละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาสวมกั้นในการลงคะแนน ส่งผลให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นไปโดยไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรม และไม่ชอบด้วยกฎหมาย ละเมิดสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของผู้ร้องและผู้สมัครรับเลือกอื่นที่สุจริต ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๒๔ และมาตรา ๒๒๕

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ปรากฏว่าการกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่าเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิทางศาลได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคสาม ส่วนกรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้การเลือกสมาชิกวุฒิสภาเป็นโมฆะนั้น รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(๓) คำร้องขอคัดค้านคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๑/๒๕๖๘ (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๕/๒๕๖๘) (คำร้องต่อเนื่อง เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๔/๒๕๖๘ เกี่ยวกับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอื่นที่ถึงที่สุดแล้ว)

พลตรี ยุวคนธ์ เพ็ชรภา (ผู้ร้อง) ขอคัดค้านคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๔๑/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘ ที่สั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญยังไม่ได้พิจารณาการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ว่าเป็นโมฆะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๐ และมาตรา ๑๕๒ อันเป็นผลให้การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๒ ถึงผู้ถูกร้องที่ ๘ ไม่มีผลบังคับตามกฎหมาย รวมทั้งขอให้มีคำสั่งรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องต่อเนื่อง มีลักษณะเป็นการขออุทธรณ์คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่มีบทบัญญัติให้บุคคลมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องไม่อาจอุทธรณ์คำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้ กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(๔) คำร้องขอคัดค้านคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๑/๒๕๖๘ (เรื่องพิจารณาที่ ๑๕/๒๕๖๘ คำร้องต่อเนื่อง เรื่องพิจารณาที่ ๑๑/๒๕๖๘ เกี่ยวกับการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา)

พลตำรวจโท คำรบ ปัญญาแก้ว และคณะ (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่าตนและคณะเป็นคณะบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ อันมีสิทธิยื่นคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) ขอคัดค้านคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญที่ ๕๑/๒๕๖๘ ขอให้พิจารณาวินิจฉัยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาของพลตำรวจตรี ฉัตรวรรษ แสงเพชร และคณะ (ผู้ถูกร้อง) สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๑) หรือไม่ และขอให้มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องต่อเนื่อง และเอกสารประกอบคำร้องปรากฏว่า การที่ผู้ร้องขอให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๑ (๗) และขอให้มีคำสั่งให้ผู้ถูกร้องหยุดปฏิบัติหน้าที่จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำวินิจฉัย มีลักษณะเป็นการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ ที่กำหนดให้เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภาหรือคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้น นอกจากนั้น คำร้องของผู้ร้องมีลักษณะเป็นการอุทธรณ์คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่มีบทบัญญัติให้บุคคลมีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้องไม่อาจอุทธรณ์คำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวได้ ประกอบกับไม่ปรากฏสาระสำคัญเพิ่มเติมจากคำร้องเดิมที่ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำสั่งไม่รับไว้พิจารณาวินิจฉัย ส่วนกรณีที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าตนและคณะไม่ประสงค์ยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๒ แต่เป็นการยื่นคำร้องโดยอ้างสถานะความเป็นคณะบุคคลตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ อันมีสิทธิยื่นคำร้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาของผู้ถูกร้องสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๑ (๗) ประกอบมาตรา ๑๘๕ (๗) นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๕) และมาตรา ๔๑ มิได้เป็นบทบัญญัติให้สิทธิผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ เนื่องด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ที่ขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ จะต้องเป็นบุคคล คณะบุคคล หรือองค์กรตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่น” เมื่อไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติใดในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายอื่น ให้สิทธิผู้ร้องยื่นคำร้องได้ ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องโดยอาศัยช่องทางดังกล่าว

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์มีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(๕) พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๙ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๖๘)

ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นางสุนณา โปนุพงศ์) ในคดีหมายเลขดำที่ สวอ ๑๒๕/๒๕๖๗ คดีหมายเลขแดงที่ ๓๑๒๖/๒๕๖๗ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ มาตรา ๑๑๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ วรรคสาม และมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่งหรือไม่

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า คดีเป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง นัดแถลงด้วยวาจา ปรัชญาหรือและลงมติ ในวันอังคารที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

(๖) พระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ หรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๖/๒๕๖๘)

ศาลจังหวัดชัยภูมิส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นางแสงศรี จิยะจันทน์) ในคดีหมายเลขดำที่ พ ๑๒๔๐/๒๕๖๗ ที่ได้แย้งว่า พระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดให้หญิงที่จดทะเบียนสมรสกับชายแล้วได้รับอนุญาตให้ใช้นามสกุลของสามี เมื่อหย่าจากสามีต้องกลับไปใช้นามสกุลเดิมของตนเป็นการจำกัดเสรีภาพของฝ่ายหญิง ขัดหรือแย้งต่อหลักความเสมอภาคของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า คดีเป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะพิจารณาวินิจฉัยได้ จึงยุติการไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๘ วรรคหนึ่ง นัดแถลงด้วยวาจา ปรัชญาหรือและลงมติ ในวันอังคารที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

(๗) พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งหรือไม่ (เรื่องพิจารณาที่ ๓๔/๒๕๖๗)

ศาลปกครองกลางส่งคำโต้แย้งของผู้ฟ้องคดี (นายโกมินทร์ สมัครรัฐกิจ) ในคดีหมายเลขดำที่ ๕๖/๒๕๖๗ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ ว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) ที่บัญญัติให้ผู้ใหญ่บ้านต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ในหมู่บ้านนั้นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ทั้งหมดเข้าชื่อกันขอให้ออกจากตำแหน่ง ในกรณีเช่นนั้นให้นายอำเภอสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือไม่

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติเป็นเอกฉันท์วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง วรรคสาม และวรรคสี่

ศาลรัฐธรรมนูญมีมติโดยเสียงข้างมาก (๘ ต่อ ๑) วินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสียงข้างน้อย จำนวน ๑ คน คือ นายวิรุฬห์ แสงเทียน เห็นว่า พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง

(๘) คำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ (เรื่องพิจารณา ที่ ๑๖/๒๕๖๘)

นายณัฐพร โตประยูร (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ กล่าวอ้างว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) และเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๒) จัดการเลือกสมาชิกวุฒิสภาไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และเอื้อประโยชน์ให้พรรคภูมิใจไทย (ผู้ถูกร้องที่ ๓) กรรมการบริหารพรรคภูมิใจไทย (ผู้ถูกร้องที่ ๔) สมาชิกวุฒิสภา รายชื่อปรากฏตามสำนวนการสอบสวนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๕) นายเนวิน ชิดชอบ (ผู้ถูกร้องที่ ๖) นางกรรณา ชิดชอบ (ผู้ถูกร้องที่ ๗) นายทองเจือชาติกิจเจริญ กับพวก (ผู้ถูกร้องที่ ๘) นายศุภชัย โพธิ์สุ (ผู้ถูกร้องที่ ๙) นางสาววาริน ชิมวงศ์ (ผู้ถูกร้องที่ ๑๐) นายสมเจตน์ ติมปะพันธ์ (ผู้ถูกร้องที่ ๑๑) และนายสุบิน ศักดา (ผู้ถูกร้องที่ ๑๒) ร่วมกันกระทำการโดยทุจริตในกระบวนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา

ผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๖ และที่ ๗ เป็นผู้ดำเนินการวางแผนและควบคุมกระบวนการทุจริต การเลือกสมาชิกวุฒิสภา ตั้งแต่การคัดเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับอำเภอ ระดับจังหวัด และระดับประเทศ ซึ่งดำเนินการจัดเตรียมผู้สมัครไว้ล่วงหน้าจากทุกกลุ่มอาชีพโดยการว่าจ้าง และจัดทำโผการฮั้วให้ผู้สมัครลงคะแนน เลือก โดยประชุมวางแผนเกี่ยวกับวิธีการลงคะแนนเป็นการลับในสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งสนับสนุนที่พัก ยานพาหนะ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเลือกสมาชิกวุฒิสภาระดับประเทศ ซึ่งผลการเลือกวุฒิสภาเป็นไปตามโผการฮั้ว ดังกล่าว ทำให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๑๓๘ คน และสำรองอีก จำนวน ๒ คน อันเป็นการกระทำ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และกระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ผู้ถูกร้องที่ ๕ และที่ ๘ ถึงที่ ๑๒ เป็นผู้ดำเนินการตามแผนการทุจริตการเลือกสมาชิกวุฒิสภา ดังกล่าว อันเป็นผลให้ผู้ถูกร้องที่ ๕ ได้เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เป็นสมาชิกวุฒิสภา แต่ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ด้วยความไม่เป็นกลางทางการเมือง ไม่ซื่อสัตย์สุจริต และไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย อีกทั้งเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ถูกร้องที่ ๓ ต่อการลงมติในประเด็นต่าง ๆ ของวุฒิสภา อันเป็นการกระทำที่ฝักใฝ่หรือยอมตนอยู่ใต้อาณัติของพรรคการเมือง

การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ มีความเชื่อมโยงกันและร่วมกันทำเป็นขบวนการ ให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาเพื่อใช้อำนาจปกครองประเทศโดยวิธีการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำ เพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ ยังคงใช้อำนาจที่ได้มาโดยวิธีการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายในการปกครองประเทศ มาอย่างต่อเนื่อง และหากยังคงใช้อำนาจดังกล่าวต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงและเป็นภัยอันตราย ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันเป็นการกระทำเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่ออัยการสูงสุด เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘ แต่อัยการสูงสุดไม่ดำเนินการ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับคำร้องขอตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ วรรคสาม ผู้ร้องจึงยื่นคำร้อง ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๙ โดยขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ว่าการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ ถึงที่ ๑๒ เป็นการใช้สิทธิหรือเสรีภาพเพื่อล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และสั่งให้เลิกการกระทำดังกล่าว และสั่งให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ รัฐมนตรีของพรรคภูมิใจไทย และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคภูมิใจไทย (รายชื่อตามสำนวนการสอบสวนของ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง) หยุดปฏิบัติหน้าที่นับตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้อง จนกว่าจะมีคำวินิจฉัย

ผลการพิจารณา

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาโดยการอภิปรายแล้วเห็นว่า เพื่อประโยชน์แก่การพิจารณาของ ศาลรัฐธรรมนูญว่าจะรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยหรือไม่ ในขั้นนี้ ให้มีหนังสือแจ้งอัยการสูงสุดเพื่อขอทราบว่าได้ดำเนินการตามคำร้องของผู้ร้องไปแล้วอย่างไร และรวบรวมพยานหลักฐานได้เพียงใด โดยให้จัดส่งต่อศาลรัฐธรรมนูญ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับหนังสือ

หมายเหตุ บทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาในคดีเรื่องพิจารณาที่ ๓๔/๒๕๖๗ เรื่อง พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่ง (๖) ชัดหรือแย้ง ต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง วรรคสาม และวรรคสี่ และมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗

มาตรา ๑๔ ผู้ใหญ่บ้านต้องพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้

๑ล๑

๑ล๑

(๖) เมื่อราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ในหมู่บ้านนั้น จำนวนไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑ ทั้งหมดเข้าชื่อกันขอให้ออกจากตำแหน่ง ในกรณีเช่นนั้นให้นายอำเภอสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

๑ล๑

๑ล๑

ความรู้ทางกฎหมายเพื่อประโยชน์ลี้วม : บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๓๔ แต่หากเป็นกรณีการแสดงความเห็นในลักษณะของการวิจารณ์คำสั่งหรือคำวินิจฉัยคดีที่มีได้ กระทำโดยสุจริต โดยใช้ถ้อยคำที่มีความหมายหยาบคาย เสียดสี หรืออาฆาตมาดร้าย เป็นความผิดฐานละเมิดอำนาจศาล ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ และอาจเป็นความผิดฐานดูหมิ่นศาลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๙๘